

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese tóta Marti sér'a,
— dér' prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre ann
8 fi. pre 1/2 de ann 4 fi. pre unu tri-
luniu 2 fi. éra pentru Strainetate:
pre ann 10 fi. pre 1/2 de ann 5 fi.
pre unu trilanu 2 fi. 50 cr. in v. a.
Unu esemplariu costa 15 cr.

Tóte siodieniele sí banii de prenu-
meratiune sunt de a se tramite la
Redactiunea diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, sí 30 cr. taese timbrale.

Cantece de la tíera.

Éru'a-e grea sí érn'a-e mare,
Sórtea ne apasa tare.
Cosíu'-e golu, camar'a-e góla,
In cuieriu nu-e neci o óla.

Ce sà facu? cumu sà muncescu?
Copilasii sà-i hranescu,
Cà n'am plugu sí n'am neci grapa.
Sí n'am oi sí n'am neci vaca;
Dér' port'a se maresce,
Sí jicutiulu me dubesce.

Patulu, més'a, ce-am avutu,
Totu la duba s'a vendutu.
Neci de sdremtie nu-su partasiu,
Ca sà 'mbracu cei copilasí,
Sà nu 'nghetie, vai de ei,
Cà-su slabuti sí mititei.

Am fostu noi sí vijelia.
Sí-amu 'nvinsu multa cania
Dér' de candu ne-amu invrajbitu,
Strainii ne-au coplesítu

Amu avutu multe doreri,
Pr'in domnii de la poteri,
Dér' c'acum'a neci odata,
Cà si-au pusu puterea tóta,
Ca sà ne totu amarésca,
Sí 'ncetu sà ne seracésca.

Dà, Dómne, sà 'n fia tíera
Alte díle 'n primavéra.

Sócr'a cu trei nurori.

Poveste.

Érá odata o baba, care avea trei fetiori nalti ca niste
bradi sí tari de virtute, dér' slabi de minte.

O rezesia (avutia) destulu de mare, cas'a betranésca,
cu tóta pojiji'a ei, o via cu livada frumósa, vite sí multe
paseri alcatuiau gospodari'a babei. Pe langa aceste mai avea
strinse sí paraluiie albe, pentru díle negre; cà-ci legá pa-
rao'a cu díce noduri sí tremurá dupa banu.

P'entru a nu reslati fetiorii de pe lunga sine, mai cum-
pará inca dóue case alature, un'a la drépt'a sí alt'a de-a
stang'a celei betranesci. Dér' totu atunci luá hotarire nestra-
mutata a tiend fetiorii sí viitórele nurori pe langa sine — in
cas'a betranésca, — sí a nu orandui nemicu pentru impar-
tiéla pana aprópe de mórtea sa. Asiè facú; sí-i ridea inim'a
de bucnria candu gandiá numai, càtu de fericita are sà fia,
ajutata de fetiori sí mangaiéta de viitórele nurori. Ba de
multe ori dícea in sine: voiu privighiá nurorile, le-'oiu pune
la lucru, le-'oiu struni sí nu le-'oiu lasá neci pasu a esí
d'in casa, in lips'a fetioriloru mei. Sócr'a mea — fia-i tiern'a
usióra! — asiè a facutu cu mine. Sí barbatulu meu — Dom-
nedieu sà mi-lu ierte! — nu s'a pututu plange cà l'am in-
sielatú, séu i am risipitu cas'a; . . . desí câte-odata erau
banuele . . . sí me probozia . . . dér' acumu s'au tre-
cutu tóte!

Tustrei fetiorii babei umblau in carausia, sí castigau
multi bani. Celui mai mare ii veni vremea de insuratu sí
bab'a sentiendu ast'a, umblá valú verteju sà-i gasésca mi-
résa; sí in cinci, síese, sate, abie, abie, potú nimeri un'a
dupa placulu ei: nu pré tinera, nalta, sí uscativa; inse ro-
bace sí supusa. Fetiorulu nu esí d'in hotarirea maica-sa,
nunt'a se facú sí bab'a isi luá camosí'a de sócra; ba inca
netaiata la gura: care insemnédia, cà sócr'a nu trebuie sà
fia cu gur'a mare sí sà totu càrtésca de tóte cele.

Dupa ce s'a sírsítu nunt'a, fetiorii s'au dusu in tréb'a
loru, ér' nor'a remase cu sócr'a. Chiaru in acea dí, càtra
séra, bab'a incepú sà puna la cale viéti'a nurori-sa. Pentru
baba sit'a nóua nu mai avea locu in cuin. De ce mi-am fa-
cutu ceste? ca sà nu me ardu, dícea ea. Apoi se suo iute
in podu sí scobóra de a-colo unu stiubeiu cu pene remase
tocmai de la reposat'a sócra-sa, niste chite de canepa
sí vre-o dóue dimerlii de pasatu.

— Eta ce am ganditu eu, noro, că poti lucră noptile. Pio'a-e in casó'a de alature, fuselo in oborocu sub patu, ér' furc'a dupa hornu. Candu te-i saturá de strujitu pene, vei pisá malaiu; si candu a veni barbatu-teu de la drumu, vomu face plachie cu costitie de porcu, de cele afumate, d'in podu, si Dómne, bine vomu mancá! Acumu deodata pana te-i mai odihni, ia furc'a in brâu, si pana mani deminétia, să gatesci fuiórele aceste de torsu, penele de strujitu si malaiulu de pisatu. Eu me lasu pucínu, că mi-a trecutú ciolanu pr'in ciolanu cu nunt'a vóstra. Dér' tu să scii, că eu dormu iepuresce; si pe lunga acesti doi ochi, mai am unulu la céfa, care siede purure deschisu si cu care vedu, si nóptea si diu'a, totu ce se face pr'in casa. Ai intielesu ce ti-am spusu?

„Da, mamuca. Numai ce-va de mancare“

— De mancare? O cépa, unu ustarioiu si-o bucata de mamaliga rece d'in politia, sunt destulu pentru o nevésta tonera ca tino. . . . Lapte, branza, untu si óue de-amu poté sclipui să ducemu in tergu, ca să facemu ce-va parale; că-ci cas'a s'a mai ingroniatu cu unu mancau si eu nu vreu să-mi perdu comandulu. — A-poi candu inserá, bab'a se culcă pe patu, cu facea la parete, ca să n'o supere lumin'a de la opaitiu, mai dandu a intielege nurorii-sa, că are s'o priveghedie; dér' somnulu o cuprinse indata, si habar n'avea de ce face nora-sa. Pe candu sócr'a horaiá, dormindu dusa, blajin'a nora migaiá pr'in casa; acusi la strujitu de pene, acusi imbalá tortulu, acusi pisá malaiulu si-lu venturá de bucu. Si déca *Enachi* se puneá pe gene-i, ea indata luá apa rece si-si spalá facea ca nu cumva s'o véda neadormit'a sócr'a, si să-i banuésca. Asíe se munci biat'a nora pana dupa mediulu noptii; dér' despre diua, somnulu o dobori, si adormi si ea intre pene, caere, fuselo cu tortu si buculu de malaiu. Bab'a care se culcase cu gainele, se sculá cu nóptea 'n capu si incepú a trantí si a plesni pr'in casa, iucatu biét'a nora, care deabié atípise, de nevoia trebui să se scóle, să sarute man'a sócrei si să-i arete ce-a lucratu. Incetú, incetu nor'a s'a datu la brézda si bab'a erá multiumita cu alegerea ce-a facutu. Peste câte-va díle carausii sosescu, si tiner'a nevésta vedindu-si barbatiolulu, mai uitá d'in cele necesuri!

Nu trece multu si bab'a pune la cale si pe fetiorulu celu medilocu; si-si ia unu sufletu de nora intocmai dupa chipulu si asemenarea celei de'ntáiu; cu deosobire numai, că acést'a erá mai in versta si ce-va incrucisiatá; dér' focu de harnica.

Dupa nunta, fetiorii se ducú érasí in carausia si nuro-rile remanu ér' cu sócr'a a-casa. Dupa obiceiú ea le da de lucru cu mesur'a, si cumu inserédia, se culca, spuindu nuroriloru să fia harnice si dandu-li de grija ca nu cumva să adórma, că le vede ochiulu celu neadormitu.

Nor'a cea mai mare talmaci a-poi celei-l-alte despre ochiulu sócr'a-sa celu atótevedietorju, si asíe un'a pe alt'a se indemnav la tréba si lucrulu iesiá gárla d'in manele loru. Éra sócr'a huzuriá de bine. Dér' binele, — câte-odata — ascépta si reu. Nu trece tocmai multu si vine vremea de insuratu si fetiorulu celui micu. Bab'a inse voiá cu ori-ce chipu, să aibé o treime nedespartíta de nurori . . . de-acea si-chitise un'a de mai inainte. Dér' nu-e totu-de-un'a cum se chitesce, ce-e si cum se nimeresce. Intr'o buna deminétia, fetiorulu mamei, ii si aduce o nora pe cuptoru. Bab'a se scarmana de capu, dá la délu, dá la vale, dér' n'are ce face; si de voia, de nevoia, nunt'a s'a facutu, si pace buna.

(Se va uriná.)

Novisim u.

Pr'in tíer'a Ardélului se aude incuragiatóri'a stoptire tainica, că santulu consistoriu d'in Blasfu, concentratu in persónele Dlui P. & consort. ne mai potendu cu dreptatea si santieni'a loru să scóta la cale si tréba buna confusiunile si uneltirile scolare-bisericesci de pr'in *Alb'a-Iuli'a*, *Ighiu*, *Rupea* etc. etc. dreptu acea guvernulu ungurescu d'in Póstea va denumi spre acestu scopu unu *metropolitu ministeriale* a totu poternicu, in person'a lui *Papp Guszt*, celu mai insemnatu barbatu d'in cei de legea romana. — Agentii sei vicari generali voru fi: *Limbján János*, *Roska Miklós* etc. cei mai esemplari poporeni, cetatieni si romani ai tieroi.

Canteculu unei fete de negutiatoriu.

Eu sum fica de romanu,
Liz'a me numescu;
Dér' mi dragu de unu jidanu,
D'in nému siacterescu.

Candu parintii nu me vedu,
Cu elu cochetezu,
Si candu potu, me mai repedu,
Ca să-lu desmerdezu.

Si-mi batu jocu de cei voinici,
Injuru pre romani,
Ii numescu valachi, mojici,
Hoti, mocani si cani.

Bajusiu.

Bibliografia.

„*Curierulu Besarabiei*,” este titlulu unui diariu celu priimirámu dílele aceste.

Apare in Ismailu (Besarabi'a romanésca) in fiecare Domineca, si costa 20 lei pe anu. = 10 fi.

Ii poftimu viétia matusalemiana si-o plóia de prenumeratiuni!

O scena d'in viétia conjugala a unui romanu mare — între pocale.

— Dedicatiune juniloru, cari petiescu fete straine. —

Barbatulu sosesece a-casa obositu. Socí'a lu ascépta cu bratiele deschise. Sup'a-o rece, că-ci dejá au trecutú 3 óre dupa amédi.

Socí'a: Mein lieber Julius, wo bist du denn wieder so lange aus gelieben?

Barbatulu: (afabilu,) Mein Kind! meine liebe süße Eufrozine! du weißt ja, ich war in meinem speziellen Amte, beim — Färbel und Mackao!

Bucura-te natia si te veselesce, candu ai si asemene fii, că deoparte a să mai ajungi.

Talmesiu-balmesiu.

(§) Fiindu-cá unu invetiatoriu d'in A. a cerutu dela comitetulu parochiale urcarea relutului seu de lemne, că-ci nu-i ajungu a incaldí sob'a si pentru tempulu, candu comitetulu si-tiene stedintiele sele, — Comitétulu parochiale, di'n punctulu de vedere alu economisirii, a decisu, să nu se urce invetiatoriului competinti'a de lemne, ci fia-care membru alu Comitétului parochiale, pe di'a de síedintia să aduca sub suori câte unu lemnu pentru incaldírea sobei.

(§) Unu profesoru de teologia d'in A. a cerutu dela Comitétulu parochiale, ca dela stapanulu casei, ca să-i cumpare perdele pentru ferestrele d'in salónele de prelegere a le teologiei.

— La ce? ii respunse unu calciunariu glumetiú, vedu că aveti in tóte anghiurile salonului perdeli de paiangini dela plafonu pone la podele (padimentu) chiaru. Superfluu de altele dle primu-profesoru.

A v i s u.

Consistoriulu diecesanu d'in A. pe temeiu lu lun- giloru sele debateri filologice d'in ultim'a sa siediintia plenarie are de gandu, sà edee un'a gramatica romana in limbajulu celu mai poporatu, ca dupa ea sà fra intielese Cerculariele sî Normativele sele de toti epitro- pii poporali, presiedintii de comitetu poporali, invetiati- torii poporali sî pretii poporali, cari voru fr sciundu — latinesce. Propunatoriulu este, sî corectorulu greșe- leloru de tipariu ca totudeuna in un'a-sî aceea persóna va fi, idiotulu Pupoiu, celu cu lumin'a in capu.

A sà fra ce-va — de hazu.

CE ESTE COCHETAR'IA?

— Cochetari'a este, candu cine-va privesce halosu spre unu cocu *) frumosu!

TAND'A SÎ MAND'A.

T. Mài, intieptule!

M. Ce-e mòi prostule?

T. Óre unde se póte aflá „Austri'a felix“, sèu Austri'a fericita, pe cum adica se dice pe prostia?

M. In Olandi'a nóua, ce altcum se chiama sî Aus- trali'a.

T. Asiè?! . . . eu gandeam, cà a-ici la noi.

T. Ha! ha! ha!

M. Da ce rîdi asiè de eu dulce, frate sî cumetre?

T. Ha! ha! ha! da cumu mam'a cióreloru n'oiu ride, candu andu, cà unu hotiu vestitu, cu numele Deianu, — audiendu, cà poruncitorii peste fundulu gimnasiului d'in Blasiu au de gandu, ca sà imbunetatiésca starea profesori- riloru, — cà-ci, vedi, cu platuti'a loru de pana acum'a bietii profesori abiè potu mori de fòme,—deci hotiulu dracului in- tr'o nópte navalí asupr'a profesoriloru, cu scopu, ca sà-i ja- fuiésca

M. (spariatu) Si

T. Si . . . de sine se 'ntielege, cà s'a pacalitu amaru, fiindu-cà la 28 profesori, abiè a afluatu 20 cruceri, cu totulu.

M. O! bata-te pacostea, cumu m'ai spariatu.

T. Cetitu-ai, cà unele pilaritie, vream sà dicu hopsiaguri liberale, (ne mai sciendu cum sà 'negrésca pre barbatii binemeritati ai romaniloru,) au implutu lumea cu mintiun'a, cà Dr. I. Ratiu d'in Turd'a s'a arestatu, pen- tru- cà ar fi adunatu bani multi de la tierani, cu scopu de a face revolutiune s. c. l.?

M. Las' sà-sî petréca, au nu scii tu, cà latratulu càpailoru nu strabate la ceriu?

T. Bagatu-ai de séma, cà de candu s'a inceputu noulu cioroboru liberale. de atunci sî deputatii jidani facu svara cu pretensiuni jidovesci?

M. Nepreceptule, d'a-poi nu vedi tu, cà acu- m'a lumea e a jidaniloru, deci pentru acea au atát'a curagiu jidovescu.

*) Koch, turta cu zama.

T. Ce dici tu la respunsulu indirectu a Dlui Mileticiu, datu ma dfilele trecute jupannlui Tas'a?

M. Nemicu, decátu cà „precumu-e ministrulu, asiè-e sî respunsulu.“

TRENC'A SÎ FLENC'A

T. Imbucura te, sora draga, cà érasí vomu avè o Scóla nóua

F. Dóra vr'o scóla de fetitie?

T. Ti ai gást'o, cà multu isí mai batu capetele barbatii nostri, ca sà faca sî scóle de fetitie

F. Ei, a-poi ce scóla nóua vomu avè déra?

T. „Scól'a romana, fóia pedagogica sî didactica“ s. c. l. va aparè pe anulu venitoriu la Sibiu, odata pe septemana cu 5 fl. la anu.

F. Asiè? „Scól'a“ d'in Gher'a, „Fóia scolastica“ d'in Blasiu, sî acum'a déra sî „Scól'a romana“ d'in Sibiu? in- tielegu. . . . A-poi sà aibe invetiatori buni, sî multi scolari. . . .

T. Au, sora draga, càtu de bine s'a maritatu fét'a mea! Càtu este ea de fericita cu pré bunulu ei barbatu! . . . Nu-ti poti intipui! — Abiè 3 lune sunt de candu e maritata, sî puulu ei de barbatu pone acusi'a 7., di siepte, ronduri de vestminte i-a facutu; da, scii tu draga totu d'in materia grea sî scumpa.

F. Pe bani, ori pe detori? . . .

Protocolulu dracului.

Restantieri!

Vedeti pe mamonulu éra-sî cu pecetulu in mana?

Să sciti d'era, că a trecutu de sfaga. . . .

O vorba, ca o suta: celu ce d'entre voi nu va solvi pana la anulu nou 1876 c. v. detori'a ce-o are la mine, mai antaiu lu-voiu tipari aici in protocolulu dracului, si ilu voiu da pe man'a celui de susu, sa-i puna pecetulu pe frunte, dreptu distinctiune, pentru a fi la toti cunoscutu ca reu de plata, si deca neci acestu lecu nu va ajuta nemicu, — precum vi-am mai spusu — ve dau pe man'a fiscalasiloru.

Dilele trecute ca-ti va d'entre voi s'au pocaitu, ca adica au platitu omenesce cu ce au detoritu, si astu-feliu acei'a voru fi si miluiti, a-nume: voru scapa de pecetulu mamonului si caniele fiscaresiloru.

Asie d'era platiti si voi, cari inca nu v'ati indrep-tatu pana n'a fi tardiu. . . .

Bucinulu redactiunei.

Lui Buzduganu: Multiunita! Catu de desu, catu de marunte si poc-nitorie.

Lui „Fergeteq“: sunt pre seci si seriose. Altele d. e. vr'o poveste poporala umoristica, cu placere.

Lui V. Cucurza: bine, sa te vedemu d'era, nu totu cu promisiunea. Resalutare!

Magazinulu lui „Gur'a Satului.“

Taber'a ungresca d'in romani de pe la alegerile de deputati dietali d'in Ungaria si Transilvania.

Acestu quotlibet compusu parte d'in voluntari, parte d'in cei prins cu funea, se publica spre scire si acomodare. Lasa veda lumca: cine sunt acei'a, cari cu votulu lor au trantitu partia nationale romana la petiurele fratiloru nostri magiari, respectivaminte au lovit in ea, spre a o blama si sguđu.

Spre acestu scopu, si ca acestu cupletu sa fia completu, rogamu pre conducatorii d'in cele-l-alte, districte ca sa ni comunice listele de votare, deosebindu pre romani, pentru a-i cunosce.

(Urmare.)

In districtulu Aradului.

C.) cerculu alegatoriu alu *Radnei.*

Candidati: alu partitulu nationale opositionale, *Iosifu Belesiu*, protopopu gr. orientale alu tractulu Tot-varadie, deputatu in sinodulu eparchiale alu Aradului si in congresulu nationale, si asesore la consistoriulu metropolitanu apelativu, — si alu partitulu liberale guvernamentale ungrescu, *Colomanu Biró*, proprietariu mare d'in Aradu, alu-cum necunoscutu la masa poporulu d'in cercu.

Voturile romaniloru pentru magiarulu invingatoriu, *Colomanu Biró*, si contra candidatulu nationale au fostu urmatoriele:

(Urmare.)

i.) d'in comun'a **Conopu:**

- 1.) *Georgiu Sioimosianu*, economu.
- 2.) *Vinceniu Vasiescu*, „
- 3.) *Giuc'a Chelmacanu*, „
- 4.) *Vasilii Ardelenu*, ³⁷⁾ „
- 5.) *Mitru Tureu*, „
- 6.) *Paulu Ursulescu*, ³⁸⁾ „
- 7.) *Zamfiru Banu*, ³⁹⁾ „
- 8.) *Vasilii Sioimosianu*, „
- 9.) *Atanasiu Roc'a*, „
- 10.) *Luc'a Balanu*, „
- 11.) *Trandafir Balanu*, „
- 12.) *Mitru Savulescu*, „
- 13.) *Petru Sioimosianu*, ⁴⁰⁾ „
- 14.) *Trandafir Ardelenu*, „
- 15.) *Petru Olariu*, ⁴¹⁾ „
- 16.) *Nicolau Calenu*, „
- 17.) „ *Morariu*, prim. comun. ⁴²⁾

³⁷⁾ Ardelenu nu asie se porta, mai ro-mane, mai! *Red.*

³⁸⁾ Cumu si d'cu ungerii? A, — „oláh medve.“ *Red.*

³⁹⁾ Banulu dupa banu. . . *Red.*

⁴⁰⁾ Domni'a-lui s'a luat dupa sioimo-sieni. *Red.*

⁴¹⁾ Va sa dica mesteru, si ca atare a trebuitu sa se vire intre domni. *Red.*

⁴²⁾ Asie se si cade, ca primariulu sa duadu omenii pe d'in a-poi. *Red.*

l.) d'in opidulu **Soborsinu:**

- 1.) *Istimia Mladinu*, economu.
- 2.) *Georgiu Hai'a* ⁴³⁾ pretore. dist.

m.) d'in comun'a **Vinesdi:**

0

n.) d'in comun'a **Temeseci:**

- 1.) *Macsimu Cirsu*, economu.
- 2.) *Angelu* „ „

o.) d'in comun'a **Troiasi:**

- 1.) *Paulu Cirsu*, economu.

p.) d'in comun'a **liteu:**

- 1.) *Ioane Ardelenu*, notariu com. ⁴⁴⁾
- 2.) *Nicolau Vugu*, economu.
- 3.) *Davidu Hotarisiu*, „
- 4.) *Iosifu Pop'a* „

r.) d'in comun'a **Capruti'a:**

- 1.) *Gherasimu Pop'a* economu.
- 2.) *Nicolau Suciu*, „

⁴³⁾ D'a-poi vitezule: unde ti-e gur'a? unde ti-e fal'a?

Tote-au peritu? Asie te-ai pitulitu?! *Red.*

⁴⁴⁾ Nemu cu L. Ionescu, sub prosiedin-tele partidei domniloru. Se vede d'era, ca ausculta de elu. *Red.*

s.) d'in comun'a **Monorosti'a:**

- 1.) *Ioane Rechitanu*, economu.
- 2.) *Tom'a Crisanu*, ⁴⁵⁾ „

t.) d'in comun'a **Grosi:**

- 1.) *Vasilii Luc'a*, ⁴⁶⁾ economu.

u.) d'in comun'a **Dumbraviti'a:**

- 1.) *Ioane Stepanescu*, economu.
- 2.) *Georgiu Ciucuritia*, „
- 3.) *Nicolau Filimonu*, ⁴⁷⁾ economu.
- 4.) *Vinceniu Stepanescu*, „
- 5.) *Georgiu Iacobu*, „
- 6.) „ *Stepanescu*, „
- 7.) *Iosifu Stanciu*, „
- 8.) *Vasilii Ienesescu*, „
- 9.) *Georgiu Paulescu*, „
- 10.) *Teodoru Ciucuritia*, „
- 11.) *Filimonu Eftimiu* [*Stepanescu*, ec.

v.) d'in opidulu **Varadi'a** (Totvárád):

- 1.) *Georgiu Danu*, notariu opid. ⁴⁸⁾
(Se va unma.)

⁴⁵⁾ De si cristianu e muresianu, de aceea va fi amblandu buiguita la capu. *Red.*

⁴⁶⁾ Ce mai ruda are si bravulu nostru subjude reg. d'in Buteni I. Luc'a. *Red.*

⁴⁷⁾ Audi dle Nicolau Philimon, care esci presidele dela partid'a nationale, pe unde si cumu ti se afla — chizulu?! *Red.*

⁴⁸⁾ Fostu catana; scie ambla dupa co-manda. Himelcrucifix! *Red.*